

Het draait niet alleen om de 'klik'

Zeker nu de vergrijzing zichtbaar wordt, is het opleiden van een stagiair voor een leerbedrijf een belangrijk onderdeel om het personeel van de toekomst veilig te stellen. Toch is geen stagiair hetzelfde. Wat zijn de mogelijkheden van de diverse niveaus en studierichtingen? En wat kun je als werkgever verwachten van een stagiair?

Veelal gaat het zo: een leerling belt een leerbedrijf omdat hij een stageplaats zoekt. Hij wordt uitgenodigd voor een kennismakingsgesprek en als de befaamde 'klik' er is, kan hij aan de slag. Toch is die 'klik' niet alleszeggend. Uiteraard is motivatie een grote pre, maar een niveau 1-leerling heeft een heel andere begeleiding nodig dan een niveau 3-leerling. Jongens van de praktijkschool, niveau 1, vinden het vaak al prachtig als ze aan de schop of met een trilplaat in hun handen staan. Een niveau 3-leerling is een stuk zelfstandiger en kan na verloop van tijd gerust alleen op pad worden gestuurd. Een hbo'er komt voornamelijk voor een opdracht op kantoor.

Herbert en Tonny Hofmeijer van Hofmeijer Loonwerk en Grondverzet uit Voorst zien veel verschillende stagiairs komen en gaan, van de praktijkschool tot aan het SOMA College. "Voor ons is vooral de motivatie van de stagiair erg belangrijk", zegt Tonny. "Het is inderdaad vaak de 'klik' die ervoor zorgt dat een jongen hier zijn draai kan vinden." "Toch is het ook erg belangrijk om te beseffen wat de achtergrond en het niveau van de leerling is", voegt Herbert eraan toe. "We hebben hier ook jongens van de praktijkschool en zij hebben gewoon een goede en intensieve begeleiding nodig. Ze krijgen een 'eigen' medewerker mee of ze doen klussen op en rond het erf. Jongens van niveau 3 zijn een stuk serieuzer en zijn al snel zelfstandig inzetbaar. Stagiairs worden hier trouwens al snel alleen op pad gestuurd. Ze moeten het toch zelf leren."

Hbo'ers komen bij Hofmeijer op kantoor. "Toch moet je je ook hier niet op verkijken als werkgever. Een hbo'er mag dan wel een erg zelfstandig denkvermogen hebben, maar als hij de kostprijs van je machines moet berekenen en dat nog nooit eerder heeft gedaan, moet je hem als werkgever toch aan de hand meenemen. Ook dat kost veel begeleiding en dus tijd." "Het is altijd afwegen wat voor werkzaamheden we onze stagiaires laten doen", zegt zijn vrouw ten slotte. "Een leerling kan bij ons komen om te leren ploegen, maar zelfs niet al onze medewerkers kunnen dat. Goed kunnen ploegen kost jaren ervaring. Dus we kunnen leerlingen wel een klein stukje laten doen, maar onze eigen medewerkers moeten ook die ervaring opdoen."

Behalve niveaus zijn er ook grote verschillen tussen een BBL-leerling en een BOL-leerling. De BBL'er komt letterlijk in dienst en moet ook in de winter aan het werk worden gehouden. Een BOL-leerling komt eens in de week langs en krijgt alleen een stagevergoeding. "Wij vinden BOL-leerlingen prettiger om mee te werken", zegt Herbert. "Een BBL'er wil eigenlijk gewoon aan het werk, maar heeft nog een leerplicht. Onze ervaring is dat een BOL-leerling meer theoretische basiskennis heeft en dus weet waarom hij een bepaalde bemesting op een maïsperceel uitvoert. Dat levert meer betrokkenheid bij het werk op. Dat zorgt weer voor een prettiger samenwerking."

TEKST & FOTO'S: Marjolein van Woerkom

Naam: Ronald Wijnbergen (30)
Werkzaam bij: Hofmeijer Loonwerk en Grondverzet als allround medewerker
Plaats: Voorst
Opleiding: mbo Medewerker agrarisch loonwerk, AOC Twello, later AOC Oost in Doetinchem
Niveau: 3

"Een goede motivatie en mentaliteit zijn belangrijk"
"Het is alweer dertien jaar geleden dat ik bij Hofmeijer terecht kwam. Ik had hier stage gelopen en dat beviel zo goed dat ik niet eens mijn opleiding niveau 3 heb afge maakt, maar dat ik hier meteen als medewerker aan de slag ben gegaan. Ik kreeg hier de kans om de praktijk goed te leren."

De tijden zijn wel veranderd. Dertien jaar geleden kreeg je als stagiair meer de kans om met allerlei werkzaamheden op het bedrijf in aanraking te komen. Nu zijn de machines groter, geld speelt meer een rol en dus kun je een leerling niet meer zomaar overal heen sturen. Op een aangenomen klus is elk kwartier er één. In het cultuur-

Het loonwerkonderwijs bestond vorig jaar een kwart eeuw. In die 25 jaar is er veel veranderd en nog steeds is er verandering gaande. Het onderwijs probeert daar continu op aan te sluiten, maar dat is geen eenvoudige taak. Daarnaast moet ook de moderne werkgever zijn werknemers blijven opleiden. Reden genoeg dus om aandacht te besteden aan de toekomst van morgen. Leren stopt nooit.

Naam: Eise van der Molen (26)
Werkzaam bij: Loonbedrijf Lolkema als planner
Plaats: Tijnje
Opleiding: Agrarische bedrijfskunde, Van Hall Larenstein, Leeuwarden
Niveau: hbo

"Ik dacht: er zit meer in"

"Ik vond de mbo-opleiding Veehouderij niet genoeg. Ik dacht: er zit meer in, dus ik ben doorgegaan naar het hbo. De opleiding Agrarische bedrijfskunde trok me, omdat het een erg brede opleiding is en je er dus naderhand alle kanten mee op kunt. Daarnaast heb ik altijd in de agrarische wereld gewerkt, dus ik had kennis van het werken met machines. Dat deed ik al van jongs af aan. Tijdens mijn oplei-

ding werkte ik bij een loonbedrijf via AB.

Mijn studie eindigde in juni 2016. Ik wilde graag ergens als planner aan de slag, maar zo'n functie was moeilijk te vinden. Twee pogingen om via AB als planner aan de slag te gaan, mislukten. Bij loonbedrijf Lolkema zochten ze een trekkerchauffeur, dus ik heb daarop gereageerd. Je wilt toch vastigheid. Enkele weken nadat ik hier aan het werk was, bleek dat de planner een andere baan had gevonden, dus kon ik zijn plaats

innemen. Het werk van planner vind ik erg leuk. Het is een uitdaging, want elke dag gebeurt er wel weer iets wat ik spontaan moet regelen. Dat vraagt dat je creatief moet denken en daar houd ik van. Hoewel ik geen specifieke loonwerkopleiding heb gedaan, vind ik wel dat ik op school vaardigheden heb geleerd die ik nu kan toepassen in de praktijk. Zo heb ik leren mensen te overtuigen. Dat komt nu goed van pas als ik bijvoorbeeld jongens moet vragen langer te werken. Voor klanten geldt hetzelfde. Als er iets moet worden geregeld, probeer je daar samen uit te komen. Ook een vak als voorraadbeheer komt nu goed van pas.

Als hbo'er maak ik wel verschil, denk ik. Ik heb geleerd te denken op hbo-niveau. Dat betekent dat ik denk in oplossingen. Het is wel wennen om nu in de praktijk als planner de eindverantwoordelijkheid te hebben, maar je moet doorzetten. Als je geen beslissingen durft te nemen, kun je beter wat anders gaan doen. Soms spring ik in drukke tijden bij. De combinatie vind ik mooi. Vijf dagen op kantoor lukt mij ook niet."

technisch werk kan een jongen van niveau 2 dan eigenlijk alleen nog maar met een kipper rijden, want oefenen op een grondverzetmachine kost te veel tijd en dus geld. Gelukkig hebben we wel veel eigen werk, dus dat biedt stagiairs bij ons nog wel wat ruimte. Ik vind wel dat er meer betrokkenheid vanuit de school mag zijn. Hier op het bedrijf komen stagiairs van verschillende scholen, maar er zijn maar nauwelijks docenten die komen kijken. Alleen van het SOMA College en de praktijkschool zie je ze. Dat vind ik een gemiste kans.

Op de opleiding heb ik niet heel veel geleerd. Je leert er de theorie en wel wat rondom hydrauliek en elektronica, maar gevoel voor een machine heb je wel of niet. Het meeste leer je toch in de praktijk, zoals maaien en inkuilen. Daarbij zijn een goede motivatie en mentaliteit belangrijk. Aan jongens die hier komen en denken dat ze alles al kunnen, hebben we weinig. Ze moeten nog wel wat van je willen aannemen, anders leren ze ook niets in de praktijk. Zelf ben ik in alle facetten van het loonwerk werkzaam, maar ik heb het idee toe te zijn aan een volgende fase. Wat ik nog kan leren in dit vak, loopt een beetje dood. Ik ga na de eerste snede dan ook iets anders doen: werken bij de Welkoop."

Naam: Corné Hochstenbach (21)
Werkzaam bij: Frans van der Zanden BV en verhuurt zich in avonduren en piektijden aan loonbedrijf Sonnemans
Plaats: Someren
Opleiding: mbo Medewerker agrarisch loonwerk, Citaverde, Roermond
Niveau: 2

*“De opleiding is een goede basis om verder te kunnen”
“Ik kom uit een akkerbouwfamilie en heb altijd al interesse gehad in machines en trekkers, vandaar dat ik de opleiding Loonwerk ben gaan doen. Hoewel de school met het openbaar vervoer lastig te bereiken was, heb ik wel specifiek voor deze school gekozen. Tijdens de open dag gaf die goede informatie en één van de leraren kende ik al. Ik heb er veel ge-*

leerd. Dit kwam ook doordat onze school erg inzetten op de praktijk. Zo oefenden we wekelijks met trekkers en machines. Ik heb er leren ploegen en machines leren afstellen. Je leerde er de basis. Specifieke werkzaamheden, zoals spitten of het omgaan met GPS, heb ik tijdens mijn stage geleerd. Een vertegenwoordiger van John Deere kwam zelfs op het bedrijf om mij te leren hoe de GPS werkte. Omdat er in de winter weinig agrarisch loonwerk te doen is, heb ik zelf bij mijn leerbedrijf aangegeven dat ik ook wilde leren werken met grondverzetmachines. Op die manier verbreed je je kansen voor werk.

Mijn opleiding vond ik belangrijk om te doen. Het is een goede start om verder te kunnen. Ik ben in 2015 geslaagd en heb ervoor gekozen niet verder te gaan met niveau 3, omdat ik niet graag achter de boeken zit. Maar nu denk ik soms: had ik het maar wel gedaan. Dan had ik namelijk mijn spuitlicentie gehaald en had ik net wat meer gekund. Zelf heb ik nog daarna nog wel mijn vrachtwagenrijbewijs gehaald, waardoor ik na mijn opleiding aan de slag kon bij een bedrijf dat met vloeibare meststoffen reed. Nu doe ik iets heel anders, ik leg met een minigraver tuintjes aan bij particulieren en in drukke tijden verhuur ik me aan loonbedrijf Sonnemans. Dat ik nu zo veelzijdig ben, bevalt me goed. Ik heb daardoor veel afwisseling in mijn werk en ben van alle markten thuis.”

